

בש"פ 6549/17 - בנימין אסבאן נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 6549/17

לפני:
העורר:
כבוד השופט י' דנציגר
בנימין אסבאן

נגד

המשיבה:
מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו
מיום 4.8.2017 במ"ת 13600-04-17 שניתנה על ידי
כבוד השופט מ' לוי

תאריך הישיבה:
ח' באלול תשע"ז (30.8.178)

בשם העורר:
עו"ד דוד יפתח; עו"ד יגאל דותן

בשם המשיבה:
עו"ד הדר פרנקל

החלטה

1. לפני ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו (השופט מ' לוי) מיום 4.8.2017, במסגרתה הורה על הותרת העורר במעצר מאחורי סורג ובריח, זאת על אף המלצת שירות המבחן על שילובו בקהילה הטיפולית "אילנות" ועל אף שוועדת קבלה לקהילה זו מצאה את העורר מתאים לטיפול במסגרתה ואישרה את קבלתו.

2. לטענת העורר על אף שהכלל הוא כי שילוב בהליך שיקומי לגמילה מסמים אין מקומו בשלב מעצרו של נאשם, יש לכלל זה חריגים ויש לקבוע כי מקרה זה נמנה עליהם. נטען כי העורר התרחק במשך שנים ארוכות מעולם הסמים

עמוד 1

והקים משפחה שמשמשת עבורו מעטפת משפחתית תומכת שניתן לרתמה לטובת חזרתו לחיים תקינים.

צוין כי רעייתו של העורר מצוייה בשלבים מתקדמים להריונה. כן נטען כי שגה בית המשפט קמא כשקבע כי העורר לא התחיל בטיפול גמילתי עובר למעצרו, שכן הוא ניסה להשתלב מספר ימים לפני מעצרו. יתר על כן, נטען כי רק פעם אחת בעברו החל העורר בהליך גמילה שלא עלה יפה ולא מספר פעמים כפי שסבר בית המשפט קמא. לבסוף נטען כי שיגורו של העורר לשירות המבחן ולוועדת קבלה בקהילת אילנות יצרו אצלו ציפיות שיש ליתן להן משקל, על אף שבית המשפט קמא הבהיר כי אל לו לפתח ציפיות. איפשרתי לעורר עצמו לומר דברו והוא ביקש שתינתן לו הזדמנות להיגמל.

3. לטענת המשיבה לא נפל פגם בהחלטת בית המשפט המחוזי. נטען כי הכלל הוא כי העיתוי הראוי להליך השיקומי הוא שלב גזירת הדין ולא שלב המעצר, ומקרה זה אינו נמנה על אותם מקרים חריגים שבהם התאפשר שיגורו של נאשם להליך גמילה בשלב המעצר. הטעם לכך הוא בעיקר עברו הפלילי המכביד ביותר של העורר הכולל 20 הרשעות קודמות וריצוי מספר תקופות מאסר. גם חומרת העבירות במקרה דנן מטה את הכף לדחיית הערר. לבסוף נטען כי המפקחות המגבות לא נמצאו מתאימות למילוי תפקידן.

4. לא בלי התלבטות אני מקבל את טענות המשיבה כי הנסיבות במקרה דנן אינן מצדיקות שיגורו של העורר לקהילה הטיפולית אילנות. מהנתונים שלפני עולה כי העורר לא התחיל בפועל בהליך גמילה לפני ביצוע העבירות, הגם שניסה להשתלב בהליך גמילה כשבועיים לערך לפני מעצרו (כפי שעולה ממסמך שהוצג לעיוני, של התחנה לטיפול בנפגעי סמים של עיריית אשדוד מיום 14.3.2017). בנוסף, על אף קבלתו לקהילת אילנות, לא ניתן לומר כי יש אינדיקציה להסתברות גבוהה של הצלחת העורר בגמילה. העורר נמצא - גם לפי דבריו שלו - במעגל הסמים שנים רבות, ושב ועבר, לכאורה, עבירות חמורות של סחר בסמים מסוכנים.

על אף מגמת הקלה מסויימת בסוגיה שבנדון, עדיין הכלל הוא כי העיתוי הראוי לגמילה מסמים הינו רק בשלב גזירת הדין וריצוי העונש [רעו: בש"פ 1981/11 מדינת ישראל נ' סויסה, פ"ד סד(3) 101, 112 (2011); בש"פ 4829/13 מדינת ישראל נ' טספיה, פסקה 7 (21.7.2013)].

על אף שניכר כי העורר ניסה בעבר לצאת מהעולם העברייני ומעולם הסמים, נראה כי התקשה בכך, ועל כך יעיד גיליון הרישום הפלילי שלו ונסיון הגמילה שעבר ושנכשל.

איני סבור כי התקיימו במקרה זה שלושת התנאים המצטברים שנקבעו בהלכת סויסה, המצדיקים שחרור ממעצר מאחורי סורג ובריח לחלופת מעצר בדמות קהילה טיפולית. לא זו בלבד שבמקרה דנן לא החל הליך גמילה בפועל, אלא שלא ניתן לסבור כי פוטנציאל ההצלחה של הליך הגמילה הוא גבוה.

הערר נדחה איפוא.

ניתנה היום, ח' באלול התשע"ז (30.8.2017).

שׁוֹפֵט

